

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, imal nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za ostanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Zaradi praznika sv. Petra in Pavla izide prihodnji list v četrtek, dne 30. junija 1898.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. m. občinstvo uljudno vabimo na nove naročbe, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— | Četrt leta . . . gld. 3:30
Pol leta . . . „ 6:50 | Jeden mesec . . . „ 1:10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | Jeden mesec . . . „ 1:40

Naročuje se lahko s vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne ostramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 16. dan po potekli naročnini brez oziroma vsakemu, kdor ne vpošilja iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Slovenščina pred višjim deželnim sodiščem.

I.

In tako smo po daljšem premirju zopet srečno dospeli do perečega sodnega jezikovnega vprašanja! Višjemu deželnemu sodišču v Gradcu gre hvala, da je v sedanjih časih preprirov in strastij prililo v ogenj nekaj svojega nemškega olja, ter tako spretno doseglo, da se je razvnel in razburil slovenski narod, ki je moral zopet jedenkrat doživeti, da mu v zastarelih pojmihi okamneli sodniki mečejo jezik njegov izpred sodišča. Ker so Slovenci tako zelo ponižni, da do sedaj še nikdar niso zahtevali, da bi se pri sodiščih upeljala notranja slovenščina, menili smo, da je vprašanje o slovenščini pri sodiščih na vse strani dognano, in da na tem polju ne morejo nastati nikaki prepiri več, kakor so nastajali v tisti dobi, ko se je pričel — v prvi vrsti na Kranjskem — biti boj za veljavo slovenščine pri sodnih uradih. Z obžalovanjem priznavamo, da

smo se motili, in da koščeni Waserjev duh še vedno veje po prostorih našega višjega deželnega sodišča, in da se mu klanjajo celo možje, ki so dolgo vrsto let služili v sredi našega naroda, in koje kot sodnike visoko čislamo in spoštujemo. Tu — sevé — nimamo v obeh apelnega sodnika Ledeniga, katerega imamo še prav dobro v spominu izza dob, ko je še v Slovencih preganjal slovenske tožbe in slovenske zapisnike. Da imamo pred sabo obžalovanja vredni, a soglasni sklep senata, daje nam misliti, in nehoté prihajamo tudi mi do sklepa, da je bila stvar že poprej dogovorjena in sklenjena, nego je bila pričeta. Senatu se je prej kot ne od zgoraj namignilo, da se ne želi slovenske razprave, in le tako si moremo raztolmačiti soglasni senatov sklep, in pa navzočnost najvišjih funkcionarjev višjega deželnega sodišča, ki so od pričetka do konca bili pri razpravi ter jo pazno nadzorovali. Ali naj si je že kakor hoče, rodil se je nam čisto nepričakovano zopetni jezikovni prepir, in naša dolžnost je, da se ga polastimo z vso svojo močjo, in da ga toliko časa niti trenutek iz pogleda ne pustimo, dokler ne zmaga naša potrpežljiva, a pravična stvar!

In niti brez dobrega pomena se nam ne vidi, da je bil ravno gospod Julij Ledenig poklican, voditi akcijo proti slovenskemu jeziku, in da je ravno on dobil nalogo, iztirati slovenščino iz apelnega sodišča. Kakor že omenjeno, načeloval je ravno ta mož, ko je bil deželnosodni svetnik v Ljubljani, nekdanjemu delegovanemu okrajnemu sodišču ljubljanskemu. In prinašali smo mu odvetniki slovenske zapisnike, in še danes imamo pred očmi njegove melanholične poglede, in po ušesih nam še vedno šumé njegovi globoki izdihljaji, češ, da naj ga v korist justici puščamo pri miru s slovensko pisavo, ko vender vemo, da se je le-ta od zgorej prepovedala itd.! Morali so v koš naši slovenski zapisniki — pa le za malo časa. Vsaka pravična stvar se da zadržati, zatreti pa nikdar! In če gospod Ledenig primerja današnje čase, ko se pri višjem deželnem sodišču graškem nahaja več slovenskih aktov nego nemških, s časi, ko je vodil ljubljansko okrajno sodišče, mora se mu nemško srce tresti od bolesti, ker mora pač sam priznati, da je popolnoma pogorel s svojimi tedanjimi naporji, in da je slovenska stvar

slavno premagala vse ovire, in da je slovenščina ravno pri sodiščih v taki meri napredovala, kakor ni nikdar pričakoval. In vse to ne v kvar pravosodju, pač pa v njega očitno korist, ker se statistično dokazati da, da se od tedaj, kar so se pričele voditi pravde v slovenskem jeziku, krčijo slučajji, v kojih višje instance spremené razsodbo prvega sodišča. Tudi tedaj zastopal je gospod višji deželni svetnik Ledenig stališče višjega deželnega sodišča v Gradcu, ki se je bilo tiste dni pri svoji judikaturi nasproti slovenskemu jeziku postavilo na najstrožje stališče: prepovedalo je sploh vsako slovensko besedico pri sodiščih. In gospod Ledenig je bil veren sluga tega drakoničnega načela, ali doživel je, da se je višjemu deželnemu sodišču izvila iz rok koncesija za koncesijo tako, da je končno s svojimi zastarelimi nazori še celo pri dunajskem najvišjem sodnem dvoru propadalo. Vzlic eklatantnim prejšnjim porazom pa je sedaj isto višje deželno sodišče iz kota pozabljenosti izvleklo ravno iste zastarele nazore na dan, in Julij Ledenig moral je zopet zlesti v oklep starih argumentov, ki pred dvajsetimi leti niso mogli rešiti stališča višjega deželnega sodišča, in ga tudi sedaj ne bodo rešili, ker niti Ledenig, niti Wango, niti kak drug funkcionar višjega deželnega sodišča nima prepričanja, da se je z v govoru stoječim sklepom višjesodnega senata kaj stalnega storilo. Vsi ti možje so bistré in prebrisane glave, zategadelj sami najbolje vedó, da bode ta sklep prej ali slej prišel ob veljavo. Slovenske razprave pri višjem deželnem sodišču v Gradcu bodo vsi ti možje še čisto gotovo doživeli: imeli jih bomo, če ne čez pet mesecev, pa čez pet let. Zadnji sklep apelnega senata ostal bode samo epizoda, ki pa ne bode pomnožila veljave višjega deželnega sodišča. V prvi vrsti zategadelj ne, ker se bode z njo pomnožilo število tistih porazov, koje je visoko to sodišče na jezikovnem polju že tolikokrat doživelo. In da taki porazi ne okrepe avtoritete, je samo ob sebi umljivo. V drugi vrsti pa tudi zategadelj ne, ker so se te epizode s slastjo polastili nemški obstrukcionisti, ti pravi in pravcati zastopniki krute, brezobzirne in silovite nepravice. Tudi s tega stališča je prav močno obžalovati, da je ravno sedaj iztekel najnovejši jezikovni sklep višjega dež. sodišča v Gradcu!

LISTEK.

Kje naj je naša individualnost v arhitekturi?

(Naprednim slovenskim krogom v premislek.)

(Konec.)

Omenjeni originalni naš narodni čut ali okus, (skoraj ne bi mogel nikdar dovolj povedati o njem), poiskal si bode že svoja pota v umetni obrt in v arhitekturo, če bo občinstvo imelo količkaj volje in ljubezni do teh umetnosti.

Slovenci ne smemo biti optimisti nikdar, kakor nas škušnje uče; vendar ni treba, da bi izgubivali upanje, da najde polagoma ta struja v nas vsaj nekaj zaščite. Omogočite ji, domorodni krogi, da se povzdigne nad diletantovstvo in da si napravi s časom — če že družega ne — vsaj domač oblikovni anatomični inštitut, ki izpodrine tisti zadnjič omenjeni — našemu bistvu docela neprikladni! — V pravem občinstvu pa si bo našla prava umetnost zdrava pota in bo vsekdar potem čutila sama svoje hibe.

Krepka bo nastala ta struja, nastala hkratu

z docela zavednimi našimi naročujočimi in umetniško strokovnimi, t. j. delajočimi stanovi. Taka bo morala biti, če smemo upati, da se ne pokvari na kakih zdijanjih okusih in ne zavede sama sebe v zagato. —

Na tebe, slovensko ženstvo, ki čuvaš boljše, nepokvarjenejši čut do domače lepote, na vas, slovenske žene, ki podpirate tudi v umetnem smislu hišam tri ogle, na vas obračam se, da pripravite osornejše svoje polovice, da jo zakrenejo na dovolj že omenjeno narodno stran; zanimajte se za vsak pojav v tem smislu; posvetujte se v zadevah vreditve vaših stanovanj z nesebičnimi, nepristranskimi strokovnjaki, katere preveva ljubezen do takega dela! Vam se prepušča v prvi vrsti ta ideja v varstvo; od vaših zahtev do umetnikov in obrtnikov je odvisno, če bode zastopala narodna lokalizovana umetnost stopinjo za stopinjo in si polagoma pridobila vse naše ozemlje.

Domače arhitekta, stavbenike, vse mogoče obrtnike imamo . . . samo zahtevajte, stavite zadače! Ti vsi stanovi se oduševljajo za to misel, radi bi naravnali pot do naše obče individualnosti in po-

kazali kaj znajo, morejo . . . mari naj se občinstvo ne zgane! Kam so dospeli Rusi, Čehi, v pičlem tudi Hrvati na tem polju narodne delavnosti, o tem bo mogoče drugič kdo poklicanejših spregovoril! Zadosti naj je s tem povedano za danes, če omenim, da nam obćim Slovanom, celo nasproti strokovnjaki sicer priznavajo, da nas baš v arhitekturi in v dekorativnih umetnostih čaka še velika bodočnost. —

Najiskrenejša beseda sama ne napravi na človeka nikdar takega vpliva kakor to stori vzgled! Ne bi se pisalo o umetnostnem gibanju te vrste, če ne bi se moglo občinstvu tudi česa pokazati, — skromnih izvršenih vzgledov, poskusov namreč. Kdor se zanima za prve te pojave, ki so se pokazali v večji meri, izvoli naj si ogledati prostore in opravo nove „Narodne kavarne“ na oglu Gosposkih ulic in Dvornega trga v Ljubljani. —

O vsem delu poročal bo že kdo poklicanejših, ki je videl, kako se je vse to osnavljalo, kako je postajalo in kako nastalo. Mislim, da je dobro znamenje za bodočnost, če se je začelo ravno z javnimi prostori!

V Ljubljani, 28. junija.

Pokopana sprava na Moravskem Pod naslovom „Kje si rešitelj?“ javlja „Mähr. Volksbote“, da so v zadnji seji spravnega odseka na Moravskem spravo pokopali. „To mora boleti in navdati s skrbjo vsakega rodoljuba. Strahopetna bojazen pred Wolf-Schönererjevimi hujškanjem in psovanjem strahuje tudi boljše, poštenjše elemente mej nemškimi strankarskimi vodji. Še v februarju, ob času Badenijskih naredb, se nemški liberalci moravskega deželnege zbora niso branili sprave; sedaj pa, ko so Badenijske navedbe odpravljene in nadomeščene z mnogo milejšimi Gautschevimi navedbami, sedaj, ko je grof Thun obljubil, da odpravi vse jezikovne navedbe, kakor hitro se zjedinita stranki vsaj glede glavnih pogojev za narodni mir, — sedaj pa se jim zdi potrebno, da onemogočijo s protokoliranimi protesti mirovna pogajanja. In zakaj? Ker se bojé za svoje mandate, katere bi jim mogla Wolfsovska agitacija ugrabiti. Trdno smo prepričani, da mej treznimi, premišljenimi voditelji nemške liberalne stranke na Moravskem ni nkogar, ki bi z nami vred ne smatral narodne sprave za pogoj obstanka Nemcev. Ako se ti gospodje vendar upajo onemogočiti narodno spravo, dokazuje to samo, da toli idealno mišljeno „Gemeinbürgerschaft“ ni nič drugega kakor zaslužjenje vsega nemškega naroda na Avstrijskem strankarskemu stremljenju Wolfa Schönererja, kajti le ta dva doložata, kaj smejo dandanes avstrijski Nemci. To dejstvo smatramo za nesrečo nemškega naroda in pa tudi za sramoto!“ — Tako piše nemški list!

Praške slavnosti in govor ruskega generala Komarova razburjajo še vedno nemško nacionalno in liberalno časopisje, ki se trudi na vso moč dokazati, kako strašno nevarne so bile te slavnosti za državo, kako nepatrijotično, in nelojalno in nestrpno se je govorilo v Pragi in kolika predrznost je bil govor generala Komarova, ki se je upal trditi, da so Nemci že od nekdanj največji sovražniki vsega slovanstva. „Linzer Volksblatt“ se nestrhuje iz tega hinavskega lažnjivega, denuncijatorskega ogorčenja nemških liberalcev in nacionalcev, ki so postali kar čez noč sila lojalni in patrijotični. Kolikor nam znano, piše „L. Vblt.“, se ni dogodilo v Pragi prav nič protiaustrijskega. Narobe, zastopniki češkega naroda so naglašali na nedvoumen način svojo zvestobo do dinastije in domovine. Protiaustrijski in protidinastični pa so oni liberalni in radikalni Nemci, ki so imeli že čisto najoostudnejše govore ki so hodili preko meje hujškat ter so že nešteto krat žugali in obljubljali pomoč od vzunaj. Ako se je na slavnosti Palackega omenjalo, da ni samo Nemčija na svetu, se je zgodilo to la kot odgovor na izvestne grožnje. Terorizem radikalnih Nemcev je bil obrnjen na vzgorej, prav tako na vzgorej je bila obrnjena opomba, da imajo avstrijski Slovani tudi še nekaj bratov onstan rumenožoltnih kolov. Vsekakor pa je bil način, kako so Slovani opozarjali vlado na to dejstvo, mnogo lepši („viel nobler“), kakor so surove grožnje in nesramna hujškanja liberalno-nacionalnega nemštva.

Nemiri ob črnogorsko turški meji so se menda popolnoma poglobili. Knez Nikola se je zahvalil sultanu za energično posredovanje, hkratu pa zahteval v imenu poškodovanih Črnogorcev od-

škodnino v denarju. Dvomiti je, da dobi knez Nikola tako odškodnino pri revni Turčiji, dvomiti telikanj bolj, ker se trudijo celo uradni turški krogi zvaliti vso krivdo na Črnogorce ter slikajo vse nemire tako, kakor da so jih vprizorili le črnogorski nestrpneži.

Radi Krete so dognale štiri vlasti, ki imajo svoja brodomlja še pred Kreto, to so Rusija, Anglija, Francija in Italija, da se izroči uprava otoka odboru krečanske narodne skupščine. Ta odbor bode posloval pod nadzorstvom admiralov, ki obdržé za-se varstvo vseh luk. Turške čete se združijo le v nekaterih krajih ter se polagoma manjšajo. Najeti je tudi posojilo. Vprašanja glede guvernerja se velevlasti niso dotaknile. Turčija pa še vedno zahteva, da bodi guverner turški državlján, dasi se temu Rusija in velevlasti odločno upirajo. Sultan pa se jako briga za mohamedance na Kreti, katerim pošilja razne podpore. Pred kratkim so odpeljali na sultanovo povelje veliko število mohamedanskih sirot v Carigrad, v Brusó, Smirno ali Mitilene, da bodo živeli v sirotišnicah ter hodili v šole.

Dopisi.

Dunaj, 27. junija. (Jubilejske slavnosti.) Letošnji sestanek zaveze avstrijskih strelcev se je v proslavo cesarjeve petdesetletnice vršil na Dunaju. Strelci so v proslavo cesarjevega jubileja uprizorili slavnostni sprevod, katerega se je udeležilo kaci 14000 strelcev iz raznih krajev Avstrije, mnogo pa tudi iz Nemčije. Da so bili sploh inozemci povabljeni k udeležbi pri jubilejski slavnosti, se je mnogim jako čudno in breztačno zdelo. Posebno mnogo je prišlo strelcev iz Bavarske, iz Berlina pa je prišel samo jeden. Sprevod je bil jako lep, ker so bile prirejene različne historične in druge skupine. Dotični kostumi so bili jako bogati. Posebno se je občinstvo zanimalo za voz, na katerem je sedela Tirolka in okrog katerega so bili zbrani bobnarji in piskalci v kostumih iz let 1696 do l. 1866, potem voz Deutschmeisterjev in skupina v starodunajskih kostumih. Sprevod je defilirál pred nadvojvodo d' Este, kateri je nadomestoval cesarja. Po slavnostnem sprevodu so se udeležniki sešli na banket, pri katerem so neki nemški strelci bili tako breztačni, da so naglašali svoje pangermanske ideje, četudi v previdni obliki, ne da bi bil kdo proti njim zinil.

Izlet pevskega zbora „Glasbene Matice“ v Zagorje in Medijo.

Naša slavna „Glasbena Matica“, ki je proslavila svoje ime in slovensko pesem v daljni tujini, naš v vsakem oziru prvi koncertni zavod stavljal si je novo smer v svojem delovanju — razširil je svoj delokrog. „Glasbena Matica“ ne seznaja nas samo s prvimi umotvori sveta na polju gospe Muzike, marveč prireja tudi izlete — svojim marljivim členom kot nekako plačilo za njih trud v koncertni dobi — na katerih omogoči tudi prostemu narodu prisostvovati nastopu pevskega zbora ter spoznavati, kako da se mora peti. Še nam je v spominu lanski izlet tega zbora v Postojno, kamor je prihitelo od daleč na okrog ljudstvo poslušat zbor, ki je zmagovito nastopil pred strogimi dunajskimi kritiki. Velik je bil moralni uspeh, katerega je dosegla naša „Glasb. Mat.“ v Postojni, a še večji je bil gotovo ta, katerega je dosegla s svojim zadnjim nastopom v Zagorji in Mediji.

Pevski zbor podal se je na mejo naše ožje domovine, tja, kjer se že čuti tujčeva peta — nemška

meji onih „visokvrednih“, ki so baje vzeli vso umetnost in znanstvo zase v zakup — če se ogrejemo za tako delovanje. —

Arhitektura potrebuje dolge šole, nudimo ji prilike, da se razvije tekom časa v obče slovenskem duhu s krajevnimi označji. Saj so neizcrpni viri slovenskega narodnega gradiva te vrste v vrbé in našega slovenskega posebej tako lepi in spodbudni razlogi, da naj se zganemu tudi v tem smislu! Čas bi zares že bilo!

Naša mesta ne bodo imela samo takrat slovenskega lica, kadar bodo visele na hišah izprane trobojnice, ampak i njihovo vsakdanje lice bode slovensko. Vse sčasoma, takom let!

Vi pa domorodni rodilci, uvajajte svoje sirove, če čutite v njih sposobnosti, na velika ta polja delavne bodočnosti slovenske, polja na katerih rasto najtrajnejši kulturni spomeniki, tradicija civilizacije in slave, ki ne gre nikdar — nikoli v izgubo! Saj vem, da mislite sedaj na delavne narode starega veka! Posameznik kakor tudi narod, če je kaj vreden, teži za viškom svoje kulture. —

Na Dunaji, meseca junija.

⊙ & △

preširnost — podal se je v kraj, kjer imajo radi peščice Nemcev, od katerih je pa skoraj ves okraj daleč na okrog odvisen, nemškega župana. S takim izletom krepi se narodna zavest in narodni ponos, daje se moralna podpora — za katero je pa pri nas bore malo preskrbljeno — našim obsejnim bratom Slovincem, kateri so v vednem boju z našimi nasprotniki, da zamorejo njih društva vztrajati v tem boju, da se zamorejo ista razvijati in procvitati — in tako moralno podporo je dala naša „Glasb. Mat.“ vrlim Zagorčanom.

Prekrasno jutro združilo je precejšnje število izletnikov na kolodvoru k mešanemu, s katerim so se isti odpeljali v Zagorje. Členom pevkega zbora „Glasb. Mat.“ pridružilo se je mnogo prijateljev glasbe in več odličnih narodnih rodbin i v Ljubljani i na drugih postajah. — Mnogo izletnikov pripeljalo se je tudi z brzovlakom opoldne; tudi slovensko Celje bilo je častno zastopano. Ves dan prihajali so kolesarji in kolesarice iz raznih krajev, celo triplet je bil zastopan. —

Ob prihodu mešanca v Zagorje pričakoval je ljubljanske goste na kolodvoru občinski zastop, duhovščina, „Sokol“ z zastavo, narodne dame in preljubeznive gospice s košaricami, preobloženimi s šopki, zastopniki „Bralnega društva“ in „Katoliškega društva“, razven tega ogromna množica navdušenega ljudstva in rudniška godba, ki je svirala „Napreji!“

Imenom občine zaklical je gostom g. podžupan P. Weinberger: „Dobro došli“ z zadržkom da je glede varnosti vse potrebno ukrenil. — Na to jih je pozdravil starosta „Sokola“, g. Andrej Maver imenom narodnih društev in slednjč v imenu „Kat. društva“ g. župn k Jakob Gross, slikajoč zgodovino in razvoj sloven. petja.

V imenu pevkega zbora „Glasb. Mat.“ zahvalil se je njega načelnik, deželnosodni svetnik g. Ivan Vencajz za velikanski in pristrčni vzprejem, na kar je zapel moški zbor pesem „Lepa naša domovina!“ Kakor ob prihodu vlaka razlegali so tudi koncem posameznih govorov gromoviti „Na zdar!“ in „Živeli!“ klici. Strelci z bližnjih kamnolomov razširjali so vest, da so gosti ljubljanski prišli na cilj. Potem, ko so gospice oblačile dolece s šopki, odkorakali so izletniki skupno, na čelu jim godba, ki je igrala vesele koračnice, in „Sokol“ proti Zagorju.

Pri prihodu v Zagorje pozdravila je ob slavlolu „Pesem Vaša narodu je luč!“ gospica Burgerjeva z ljubkim ogovorom ženski zbor „Glasb. Mat.“, uročivši njega načelnici, gospej dr. Jenkovi prekrasen šopek s trakovi, na kar se je leta zahvalila zagotovljajoč narodne Zagorčanke sestrake ljubezni.

Vse Zagorje bilo je v zastavah in slavolokih, mogočne trobojnice vihrale so raz hiš. Povsod sprejemalo je ljudstvo dolece z navdušenjem in s posebno prijaznostjo.

V tem približala se je deveta ura in izletniki so šli k maši, katero je daroval sam g. župnik in pri kateri je pel moški zbor pod vodstvom g. Razingerja Nedvedovo mašo „K Tebi srca povzdignimo“. Orgljanje je oskrboval g. K. Hoffmeister. Razven tega je pela gospica Mira Devova s finim čutom Ch. Gounodov sopran-solo „Ave verum“; spremljal jo je na orglah g. Hoffmeister in na goslih g. J. Vedral. Prav tako dovršeno so pele gospice F. Bilina, M. Novak, A. Lapajne in A. Malič Fr. Schubertov ženski četverošpev „Bog moj pastir“ (psalm 23) s spremljevanjem na orglah.

Po končanem sv. opraviu pokrepčali so se izletniki, na kar so šli ogledovat najprej steklarno, kjer je bilo mnogo zanimivega in podučljivega videti. Vsled prijaznosti vodstva tovarne bilo je preskrbljeno, da se je gostom razlagalo izdelovanje stekla in se je tudi nekaj kupic vpricho njih spihalo. Potem, ko so si ogledali še cinkarno, vrnili so se nazaj v Zagorje, kjer se jim je izvrstno postreglo.

Po obedu odpeljali so se izletniki na vozež okičenih s trobojnicami in smrečjem v Medijo, kjer se je razvila prava ljudska veselica. Kjer nas je peljala pot, je bilo vse v zastavah in slavolokih z raznimi napisi: „Slovenskim slavo!“ „Slavni Glasbeni Matiči!“ „Dobro došli v občino Kolovrat!“ „Lepa pesmi glas sega v daljino vas!“ „Nepozabljen nam bode današnji dan!“ Streljanje in klici „Na zdar“ in „Živeli“ spremljali so nas celo pot.

Po kratkem odmoru začel se je koncert pod spretnim vodstvom priljubljenega koncertnega vodje g. Čerina. Na vsoporedu so bile najpriljubljenejše točke domačega repertoarja. Pel se je Nedvedov „Nazaj v planinski raj“, „Oblakom“, „Domovina“, dr. B. Ipavčovo „Leži polje“, Sattnerjev „Studnčku“ in Hubadove „Narodne pesmi“. Pri koncertu, pri katerem so se vse točke s priznano točnostjo proizvajale, rastlo je navdušenje mej zbrano množico od točke do točke. V Mediji bilo je pri koncertu gotovo 600 do 700 ljudj izbranih krajev. — Če je bil to res zadnji nastop pevskega zbora „Glasb. Mat.“ pod vodstvom g. Čerina, moramo to le obžalovati, ker izgubimo z njim tako nadarjeno domačo moč, posebno pa še, ko se nam

Dalje v prilogi.

Storimo v tem smislu tudi z našimi zasebnimi stanovanji, danes jeden, jutri drugi, vsak po svojih sredstvih in po zahtevi lokalnega njegovega okusa. — Prišli bodemo po tem potu sčasoma gotovo do jednotnih stavb, zasebnih in javnih, vse z domačim čelom, domačim označjem tudi na venkaj.

Za sedaj je najnujnejše, da vsi ljubitelji umetnosti pritiskamo na ustanovitev domačega narodopisnega muzeja in na osnivanje in polnjenje oziroma poboljšanje našega strokovnega šolstva. Korak za korakom, od lažjega do težjega; v tem je zagotovilo, da se dobro izšolajo umetnostne te stroke v originalnem duhu.

Razpisujmo natečaje izključno za slovenske, oziroma obče slovenske umetnike; izdajajmo domača dela v načrtih in opisih; spoznavajmo vsa slična gibanja pri bratskih nam plemenih; osobito pa skušajmo domačo strukturo, drveno in kamenito, prilagoditi v vsako zahtevo, oplojevati jo z našimi in obče slovenskimi dekorativnimi principi. Kakor etnografska posebnost stali bodemo v XX. veku ob

zagotavlja, da bi vodstvo „Glasb. Mat.“ še ni pokrbelo namestnika, ki bi zamogel vzdržati zbor na isti višini, kakor je sedaj. —

Kot načelnik pevskega zbora „Glasb. Mat.“ zahvalil se je dež. sod. svetnik g. Ivan Vencajs še enkrat zbranim ljudstvom v kratkih, a jedrnatih besedah za prisrčni sprejem in za laskave ovacije prirejene pevskega zboru. Na to oglasil se je g. kapelan Škrjanec, govorec o gojenju narodne pesmi nekdanj in sedaj ter proslavljal „Glasb. Mat.“ kot gojiteljico narodne pesmi, najdražjega zaklada naroda slovenskega. Podstarosta „Sokola“, g. Modic zahvalil se je za tako mnogoštevilčen poset Matičarjev in za vžitek, katerega so jim bili nudili. Rač. svetnik g. Anton Svetek vabil je Zagorčane naj pošiljajo svoje sinove ne le v šolo v Ljubljano, ampak tudi v šolo „Glasb. Mat.“, da se i muzikalno izobrazijo.

S tem bil je oficijalni del končan; mej pre mori igrala je godba „Sokola“ različne komade, mej njimi tudi nekaj plesov. Ob 6 uri odpravljali so se izletniki zopet na voze v Zagorje, kjer so si s petjem, plesom ali napitnicami krajšali čas. Povsod bilo je vse živahno in kakor je bilo sploh ves dan občevanje prijateljsko, tako je bilo tudi zvečer in mnogim je prišel prehitro čas ločitve.

V dolgem sprevedu vračali smo se, obdani od mnogih prekrasnih lampijonov, na železniško postajo. Na kolodvoru — čegar ozadje je bilo jako lepo z bengaličnim ognjem razsvetljeno in iz katerega so se dvigali mnogi krasni raketi — zapel je pevski zbor še nekaj pesmij.

Kmalu je odžvižgal vlak mej burnimi obojestranskimi pozdravi in igranjem godbe proti Ljubljani z izletniki, katerim ostane gotovo v najboljšem spominu izlet „Glasb. Mat.“ v Zagorje in z njim spomin na vrle Zagorčane, ki so napeli v resnici vse moči, da ljubljanske goste dostojno sprejmo. „Glasb. Mat.“ pa čestitamo iz srca na tako krasno uspelem izletu — kakoršnih si še mnogo želimo — za čegar arrangement si je koncertni vodja g. Čerin največjih zaslug pridobil, in ki kaže, da živa „Glasb. Mat.“ vedno več simpatij v vseh krogih, ki so v resnici vneti za nje napredek ter za napredek in probojo slovenskega naroda. M. B.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. junija

— (Brezpravnost slovenskega jezika pri višjem sodišču graškem.) V kratkem se skliče izredni občni zbor odvetniške komore. Dotična prošnja se je že vročila in zahtevalo se je v njej tudi to, naj se skliče občni zbor na nedeljo, da se ga bodo mogli udeležiti vsi členi. Na dnevnem redu bo poročilo odvetnikov dr. Stora in dr. Krisperja o prizivni razpravi pri ces. kr. višji deželni sodnji v Gradcu, kjer se je taistima zabranilo, obravnavati v slovenskem jeziku, kar bi se jima bilo moralo dovoliti po smislu zadnjega od stavka § 26. civilnopravnega reda. Pričakujemo, da se udeležé tega izrednega občnega zbora vsi slovenski odvetniki, in da ne izostane nobeden. — Tudi za shod vseh slovenskih odvetnikov in notarjev se delajo že priprave. Tega shoda se morajo v prvi vrsti udeležiti vsi odvetniki in notarji, kar jih spada pod višje deželno sodišče v Gradcu, a pričakuje se tudi udeležba drugih slovenskih odvetnikov in notarjev, da bode dotična manifestacija toliko sijajnejša in impozantnejša. Sklicatelji shoda naprosili so slavnostnega pravnikarja, dvornega svetnika in vseučilišnega profesorja v Pragi, dr. Zuckerja, da bi o tem jezikovnem vprašanju na shodu predaval in pričakovali je, da se ta znameniti učenjak povabilu odzove.

— (Žumberak.) Za rešitev v deželnem zboru kranjskem sproženega vprašanja, spada-li Žumberak h Kranjski ali h Hrvatski, sestavili sta avstrijska in ogerska vlada posebni komisiji pod predsedstvom avstrijskega oziroma ogerskega ministerskega predsednika. Ogorsko-hrvatska komisija pojde tekom meseca junija na lice mesta, da dobi novega gradiva v podporo svoje zahteve, naj se Žumberak združi s Hrvatsko. Čim konča ogersko-hrvatska komisija svoje delo, se začne posvetovanja obeh komisij. Kakor se poroča iz Budimpešte, je avstrijska vlada ponudila ogerski vladi kompromis. Avstrijska vlada je ponudila ogerski, naj privoli, da se Žumberak združi s Kranjsko, takozvano „morsko oko“, radi katerega so se dolgo let bili veliki boji mej Ogorsko in Gališko, pa naj se združi z Ogorsko.

— (Za Prešernov spomenik.) Dični, za vse lepo in plemenito razvneti starosta Slovencev, gospod notar Svetec, naročil je 100 izvodov lepe Stritarjeve pesni, katere skupiček je namenjen v korist Prešernovemu spomeniku. Naj bi našel vzorni mož po širni Sloveniji obilo posnemovalcev!

— (Na slovenski c. kr. nižji gimnaziji v Ljubljani) (Beethovenove ulice št. 6) se bo vršilo

vpisovanje v I. razred v nedeljo dne 10. julija ob 8. do 12. ure dopoldne. Zunanjiki se vzprejmejo tudi na pismono zglasilo, ako pošljejo ravnateljstvu (do 10. julija) svoj rojstni list, zadnje šolsko izpričevalo in 3 gld. 30 kr. vzprejemnine. Vzprejemne izkušne se prično v soboto dne 16. julija in sicer pisne zjutraj ob osmih, ustmene popoldne ob treh.

— (Izpit v šoli „Glasbene Matice“) se bodo vršili letos po sled-čem redu: V četrtek, 30. junija, ob 4. uri popoldne klavir in gosli gojencev g. učitelja Vedra, ob 1/2, na 6. uro klavir in čelo gojencev g. učitelja Juneka, ob 6. uri teorija in harmonija, za tem solopetje in klavir gojencev g. vodje Čerina; v petek, 1. julija, ob 5. uri popoldne klavir gojencev učiteljice gdne. Praprotnikove in gdne Razingerjeve; ob 6. uri solopetje in za tem klavir gojencev g. šolskega vodje Gerbiča; v soboto, 2. julija, ob 5. uri popoldne klavir gojencev g. učitelja Hoffmeistera. K tem izpitom uljudno vabi stariše in sorodnike gojencev, ter ljubitelje glasbe — odbor „Glasbene Matice“.

— (Dve jubilejski nagradi za slovenske skladatelje) v znesku 600 in 300 kron razpisuje „Glasbena Matica“ v Ljubljani za najboljši dve izvirni epiški skladbi, (oratorij, balada, romanca, legenda, epiški ciklus) za veliki orkester, soli in zbor. Snov bodi vzeta iz domače zgodovine ali legende, iz domačega bajoslovja ali domačega življenja ali se naslanja na kak slovenski (narodni) poem. Po obsegu naj skladba izpolni pol koncertnega večera. „Glasbena Matica“, ki si je pridobila za slovensko muzikalno literaturo že največjih zaslug, hoče z veleumestnim razpisom omenjenih dveh jubilejskih skladb pridobiti slovenskemu narodu muzikalni deli, kakoršna smo doslej docela pogrešali ter smo ja morali izposojati vedno le od drugod. Želeti je, da tekmujejo vsi odlični slovenski komponisti za epiški skladbi; želeti pa je, da razpiše odbor „Glasbene Matice“ taka nagrade odslej redno in za najraznovrstnejše vrste glasbene umetnosti!

— (Okrajna učiteljska konferencija za okolico ljubljanske) bode dne 20. julija v telovadnici I. mestne deške šole v Ljubljani. Slavnostni govor v proslavo 50letnega jubileja vladanja cesarja Fran Jožefa I. bo govoril učitelj Jože Gregorin iz Črnuče.

— (Dirkališčna zadruga) oddaja občinstvu popolnoma urejen prostor na svojem dirkališču za igro Lawn Tennis. Natančneje poizve se v pisarni g. iv. Gorupa v Šlenburgovih ulicah.

— („I ljubljansko kolesarsko društvo“ v Ljubljani) naznanja, da se že vstopnice za dirko dne 3. t. m. prodajajo v trafiki g. Šešarka, in da so tudi že darila razpostavljena v razlogi g. Vaso Petričiča na Mestnem trgu. Oglasilo se je že mnogo dirkačev.

— (Veliki koncert vojaške godbe pešpolka Leopold II. kralj Belgijcev št. 27) pod vodstvom gosp. Friseka bo danes zvečer v Švicariji na korist društva za napravo cesar-ko-jubilejske ustanove za vojaške sirote na Dunaju. Vzpored je jako raznovrsten in obsega tudi nekaj slovenskih točk, mej njimi Grbičev skladbo „Sundečičeva koračnica.“ Vstopnina za osebo 30 kr., rodbinska vstopnica za 5 oseb 1 gld. 20 kr. Programi po 5 kr. pri blagajnici. Preplačila se bodo hvaležno vzprejemala.

— (Pevsko društvo „Ratitovec“ v Selcih) nam naznanja, da društvenih čepic ni naročilo pri klobučarju Počku, ampak pri narodnem trgovcu Sokliču, kar jemljemo z veseljem na znanje.

— (Nesreča.) Po Ljubljani se raznaša govorica da sta se pri Vodniku v Zgornji Šiški dva mlada moža streljala. Stvar ni tako tragična. Streljala se dotičnika nista, pač pa sta ogledovala neko stro-puško ne da bi spoznala, da je nabita. Puška se je nakrat sprožila in je krogla jeduega ogledovalcev precej nevarno ranila.

— (Podobčini Unec) je cesar v gasilne namene iz svoje privatne blaginice daroval 80 gld.

— (Izgubila se je) nekoliko umobolna Frančiška Petkovšek iz Zaplane pri Vrhniki. V četrtek je šla z doma, češ, da gre k svoji teti v Ljubljano. Od tedaj pa se pogreša.

— (Za prijatelje vrtnic.) V Velikih Laščah je na vrtu g. sodnega svetnika Šufajla blizu tristo grmičev vrtnic najrazličnejših vrst, oblik in barv v najlepšem cvetju. Vrt s tisoči in tisoči najpestrejših cvetov je naravnost očarljiv in vreden, da si ga vsak prijatelj cvetic ogleda, zlasti ker je malokje videti na tako malem prostoru toliko množino cvetja.

— (Gledališka predstava v Novem mestu.) Členi slovenskega gledališča gospa Polakova in gg. kapelnik Benišek, Fedyczkowski in Rus priredé v nedeljo operetno predstavo v Novem mestu. Program je isti, kakor predstavi v Kamniku, katera je po došlih nam poročilih izredno ugajala.

— (Ujeti tat.) Iz Št. Jerneja se nam piše: Neumornemu zasledovanju c. kr. žandarmerije v Kostanjevici in tukajšnjega županstva se je vender posrečilo danes 27. po noči vjeti predrznega tatu, ki je 15. t. m. vlomil v pošto v Št. Jerneju. Tat je gostac ali sabenjek: Anton Gorenc, vulgo Kranjc doma iz Razdrtega blizu Št. Jerneja, sedaj stanujoč na Drami ob Krki št. 17. šentjernejske

fare. — Kakor sem v zadnji notici omenil, da bode, ako se pravega tiča dobi, še marsikatera do sedaj še nerazkrita tatvina na dan prišla, se je obistinilo. Omenjeni Ant. Gorenc je tat „profesional“. Kradel je že 10 let. Za cel voz različnega blaga odpeljalo se je v Kostanjevico. Usnja, masti in masla več loncev, perila, obleke, revolver, vse to tvori obširen „corpus delicti“. Na pošti vkradeni denar je bil, razun 56 gld., najden poleg tatove bajte v lončenem vrču zakopan. Do sedaj je predrzni zlikovec priznal 10 večjih tatvin. Ali je tatvina izvrševal sam ali v družbi, bode pač pokazala preiskava. Nekako bolj prosto dihamo sedaj, ko vemo, da je ta skrivnostna tatvina prišla na dan. Marsikomu, katerega se je imelo na tihem na sumu tatvine, je v tolažilo in zadoščenje, da je pravica in resnica prišla na dan. Posebno nas, Št. Jerneje veseli, da tat ni z naše vasi, kar se je početkom sumilo.

— (Ravnopravnost v Celju.) Piše se nam: Zadnji čas obiskujejo Celje najrazličnejša nemška društva, a dočim se vsakemu izmej njih dovoljuje, hoditi z razvitimi zastavami in z godbo po mestu in sploh nastopati korporativno, naj so že društva nemškonacionalna ali socijalnodemokratska, se to še nobenemu slovenskemu društvu ni dovolilo. „Südsteirische Post“ ima prav, ko piše, da je to jedini način, na kateri se da vzdržati fikcija o nemškem značaju Celjskega mesta.

— (Koroški „Bauernbund“) je imel minolo nedeljo v beljaški okolici, torej zopet na slovenskih tleh svoj občni zbor, kateremu je takoj sledil javen shod. „Bauernbund“ je vse svoje moči osredotočil na lov na slovenskega kmeta in zato je zadnji čas, da se poklicani faktori že zavzemo za našo stvar in naredili konec temu hujskanju. Razmere so zdaj že take, da kmet že nobeni stranki ne verjame.

— (Novo gasilno društvo) so pred kratkim osnovali v Štebnju nad Valčbergom v podjurski dolini. Zapovedovalni jezik je slovenščina. Vrlim možem, ki so to ukrenili: Živeli!

— (Socijalni demokratje in krščanski socijalisti v Gorici.) V nedeljo so socijalni demokratje priredili javen shod. Na ta shod je prišlo jako mnogo kršč. socijalistov. Laški socijalisti so bili v strahu, da dobi njih shod slovenski značaj in so zategadelj prouzročili, da je policija slovenske krščanske socijaliste odpravila z zborovališča.

— (Osebnosti.) Poštna oficijala v Trstu g. Viktor Cegnar in gosp. Jos. Zupančič sta imenovana višjima poštnima oficijaloma.

— (Vesela vest iz Istre.) Hrvatje so zavzeli Višnjan. V tej občini so doslej gospodovali Italijani in znali so se vzdržati na krmlu v zlic temu, da je velika večina prebivalstva hrvatske narodnosti. Dolgo let so se hrvatski rodoljubi na vso moč trudili, da naredi konec lahonski krtovladi. Zdaj se jim je to posrečilo. Pri občinskih volitvah, katere so se vršile te dni, je hrvatska stranka zmagala v tretjem in v drugem volilnem razredu in s tem dobila občino v roke. Padla je zopet jedna laških trdnjav in če Bog da in sreča junaška ne pride nikdar več v nasprotniške roke.

— (Slovensko časnikarstvo.) Vrlo glasilo v Ameriki živečih Slovencev, „Glas Naroda“, začne s 1. julijem izhajati po dvakrat na teden. To je lep napredek, katerega se res prav iskreno veselimo. „Glas Naroda“ združuje v Ameriki živče rojake, ohranja in obuja v njih narodno zavednost in je zato vreden izdatne podpore, katere mu želimo tudi iz stare domovine. Vsaj vsaka čitalnica in vsako bralno društvo bi moralo biti naročeno na „Glas Naroda“.

* (Baron Lueger.) Ogorski listi javljajo, da je cesar z županom dr. Luegerjem na Dunaju tako zadovoljen, da ga imenuje v kratkem baronom. Luegerjevo glasilo „Deut. Volksblatt“ ne zanika te vesti, nego se le čudi, zakaj se Madjari nakrat toli brigajo za Luegerja, katerega so prej samo psovali ali pa ignorirali.

* (Viteški Madjari.) Oger Koloman T o t h, oficijal neke banke, je poneveril 82.000 gld. ter pobegnil z njimi v spremstvu žene in otrok. V Bremen pa so ga ujeli prav v hipu, ko je hotel stopiti na ladjo, da ga odpelje v Ameriko. — Višji blagajnik oger. banke za obrt in trgovino, Fran Bala pa je poneveril in večinoma tudi že porabil 29.000 gld. Ko pa so ga hoteli zapreti, se je ustrelil.

* (Najvišji evropski predor.) Na Savojskem v jugovzhodni Franciji gradijo predor v Montblanškem gorovju v višini 3400 m. Povod gradnji tega predora je velika nesreča, ki se je zgodila meseca julija l. 1892 pri toplicah St. Gervais in je uničila 200 ljudi. To nesrečo pa je povzročilo blizu Montblanka se nahajajoče podzemeljsko ledniško jezero, ki je tako nenadoma poplaviilo dolino in valilo sabo velikanske skale, ki so popolnoma uničile tudi dve vasi. Da se ne bi pripetila zopet kaka nesreča vsled povodnji dotičnega jezera, gradijo omenjeni predor v globini lednikov, da bode voda ledniškega jezera polagoma tekla v dolino. Do konca prihodnjega leta bode predor gotov.

* (Koliko davka plačujemo Slovani?) Po uradni statistiki plačujejo v tostranski polovici davka: Nemci 226.691.000 gl., Čehi 156.475.000 gl., Poljaki 44.885.000 gl., Malorusi in Rusini 31.407.000 gl., Slovenci 20.060.000 gl., Italijani 17.030.000 gold., Hrvati in Srbi 8.224.000 gold. in Rumuni 2.040.000 gl. Ker se pri zadnjem ljudskem štetju ni oziralo na materinščino, ampak na občevalni jezik, se je šlo premnogo Slovanov mej Nemce in Italijane. Po uradni statistiki plačujejo Slovani 261.051.000 gl. davka, v resnici pa mnogo več, kar bi se moralo Nemcem in Italijanom odpisati. Istina bi bila, ako bi se za Nemce reklo 200 za Italijane pa 12 milijonov; na Slovence bi prišlo 292 milijonov. Toliko torej na tiste, ki so v državi najmanj! Pri krvnem davku pa je število za Slovence še mnogo večje, nego pri denarnem.

* (Slovak obešen v Ameriki.) Slovak Andrej Malinak je bil 9. t. m. v Neworku obešen. Ko so ga pripeljali pod vešala, je dejal, da odpuščam vsem sovražnikom, kakor se tudi sam nadeja odpuščanja. Potem je podal vsem okoli stoječim roko in se vstopil pod vešala. Ko so mu zvezali roki, je rekel: „Upam, da zadobim odpuščanje, kriv sem, toda žena, katero sem umoril, je bolj kriva, ko jaz.“ Malinak je v noči 22. julija 1897. umoril vdovo Kmetz. Ulomil je v njeno spalno sobo in spečo ustrelil. Malinak je imel z ženo intimno razmerje, in ko o njem ni hotela več vedeti, jo je ustrelil. Malinak je zapustil na Ogerskem ženo, katera ga je prišla iz stare dežele v ječo obiskat. Malinak pa je ni hotel poznati.

* (Strašna smrt) V Sharonu v Ameriki je Leroy Crider 18letni mladenič padel na okroglo pilo, katera ga je hipoma na kosce razrezala. Fant je letošnjo spomlad ostavil šolo. Dne 9. junija zjutraj je delo dobil in 15 minut potem zadela ga je hitra in grozovita smrt.

* (Grozovito zločinstvo.) Vsa okolica Somer Pointa v Ameriki je bila nedavno strašno razburjena. Pogrešili so 10letnega sina Efraima Connelya. Zanjči so videli dečka z nekim možem na poti v bližnji gozd. Takoj so preiskali gozd in našli truplo dečka pod listjem skrito; obleka je bila raztrgana in je bilo spoznati, da je deček zadavljen. Zdravniki so spoznali, da je postal deček žrtev nesramnega zločinstva. Mnogi so hoteli morilca, katerega so tudi dobili, linčati in na kosce raztrgati, ali oče umorjenega fantiča je to zabranil. Zločinec je 27 let star, njegov oče je spoštovan zdravnik v Yonkersu.

Književnost.

— „Planinski Vestnik“. Glasilo „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani. Št. 6. — Poziv! — Potovanje okoli sveta. — Na Triglav! (Kadilnik.) — Golte. (Orožen.) — Kako sem porabil svoj dopust. (L. F.) — Pesem hribolazcev. (A. Nedved.) — Društvene vesti. — Kamniške planine. (J. F.) — Razne vesti. — Književnost.

— „Popotnik“. 12 št. vsebina je naslednja: Hrvatskomu učiteljstvu. — Nadučitelj, učitelj, podučitelj. (A. Kosi.) — O navadnih ulomkih. (Mat. Heric.) — Društveni vestnik. — Dopisi in razne. — Natečaji in inserati.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 28. junija. „Wiener Zeitung“ prijavlja danes na podlagi § 14. izdano cesarsko naredbo, s katero se uveljavlja budgetni provizorij. Zajedno se dovoljujejo subvencije doklade uradnikom za pol leta. Dalje se pooblašča finančni minister, da izplača 20 milijonov gold. na račun investicijskega posojila, katero je bilo predlagano za tekoče leto, a se ni moglo najeti, ker parlament tega vsled nemške obstrukcije ni mogel dovoliti.

Dunaj 28. junija. Ministerski predsednik grof Thun je konfiriral itudi z grofom Pallffyjem in princem Friderikom Schwarzenbergom glede pravnih konferenc.

Dunaj 28. junija. Vlada je razglasila naglo sodbu za gališka okraja Novi Sącz in Rimanów. Naredbo sta podpisala ministerski predsednik grof Thun in pravosodni minister Ruber. S smrtjo se kaznujejo umor, rop, požig in javno nasilstvo.

Praga 28. junija. „Politik“ javlja, da odidejo jutri zastopniki mladočeške stranke na Dunaj dogovarjati se glede pravnih konferenc.

Budimpešta 28. junija. Vsi listi na znanjajo, da je v kratkem pričakovati premembo avstrijske ustave. Te vesti je presojati z največjo previdnostjo. Listi pravijo, da hoče Thun odpraviti peto kurijo in deželnim zborom dati volilno pravico za državni zbor. Kompetenca deželnih zborov se znatno razširi. Ako se Thunu tudi s tem drž. zborom ne posreči, rešiti nagodbe, potem sklene z Ogersko trgovinsko pogodbo in jo uveljavi s pomočjo § 14.

Budimpešta 28. junija. V današnji seji poslanske zbornice se je primeril vihar prizer. Ko je ministerski predsednik baron Banffy predložil cesarjevo lastnoročno pismo, s katerim se preloži zasedanje do 5. septembra, dočim je bila zbornica že prej sklenila, da se zasedanje preloži do 6. septembra, je Kossuth proti temu protestoval. Tudi Polonyi je hotel govoriti, a ker tega predsednik ni pustil, je Polonyi mej čitanjem zapisnika ves čas razgrajal. Levica se je delala jako ogorčeno.

Krakov 28. junija. Mickiewiczova slavnost se je sinoči končala s predstavo v gledališču in iluminacijo. Po predstavi sta bila dva banketa. Jednega je priredilo mesto, drugega pisatelji. Pri slednjem je prišlo do razpora za radi razmerja mej Poljaki in Čehi. Izdajatelj v Petrogradu izhajajočega, na zblizanje Rusov in Poljakov delujočega lista je priporočal Poljakom drugo taktiko napram Rusom, vsled česar je nastal konflikt.

Lvov 28. junija. Izgredi se ponavljajo. V okolici Nowega Sączja so izgredniki zažgali vse židovske hiše. Na lici mesta se nahajajo štirje bataljoni in dve eskadroni vojakov, katerim pa se še vedno ni posrečilo, narediti red. Več oseb je bilo v bojih že ustreljenih, mnogo je ranjenih. Tudi okoli Przemysla so se kmetje začeli gibati. Vlada je poslala tri bataljone tja.

Rim 28. junija. Danes ob 12. uri 38 min. ponoči je bil tu močan potres.

Berolin 28. junija. Definitivni izid ožjih volitev je naslednji: izvoljenih je bilo 19 konservativcev, 39 narodnih liberalcev, 24 socialnih demokratov, 8 Wolfov, 10 pristašev državne stranke, 23 pristašev centruma, 5 pristašev reform-stranke, 11 pristašev svobodomislne stranke, 29 pristašev svobodomislne ljudske stranke, 8 pristašev nemške ljudske stranke, 3 pristaši kmetijske zveze, 1 Poljak in 6 divjakov.

Novi York 28. junija. Ameriška okupacijska vojska je zbrana ob Rio Guamo, pet milj od Santjaga. Amerikanci so spravili štiri baterije na neko goro, a vzlic temu uvidevajo velike težave, katere jim prouzučijo boj proti Santjagu, zlasti ker imajo premalo moči na razpolago.

Slovenci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Poslano.*)

Dne 24. t. m. sem šla na Golovec na svoje posestvo. Vračuje se domov mimo prostora, kjer časih vojaki streljajo, česar pa ta dan niso delali, srečala sem stotnika domobranskega polka, gosp. Buchto, kateri me je brez vsacega vzroka ostavil, začel na me na ves glas vpiti in mi očitati nedostojnosti, katerih javno niti povedati ni možno.

Na moje protestovanje proti takemu ravnanju, zgrabil me je stotnik Buchta za roko in vpil: „V imeni postave Vas pustim aretirati“.

Ne meneč se za stotnikovo vpitje šla sem proti svojemu domu, za seboj pa sem čula stotnika, ko je klical vojake in vojakom naročal: „eden naj jo prime, drugi pa naj gre po redarja“.

Posrečilo se mi je, priti na svoj dom, še predno je stotnik Buchta mogel izpolniti svojo grožnjo. Moral se je zadovoljiti s tem, da me je v pričo mnogih ljudi na nečuten način sramotil, ne da bi imel v to najmanjšega vzroka.

Prijavljam to zategadelj, da boče občinstvo vedelo, da sem že storila primerne korake, da mi dobi sodišče zadoščenje.

V Ljubljani, 27. junija 1898.

Marija Mehle

trgovka in posestnica v Kurji vasi št. 1.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (1009)

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težetam prebavljenja in vsem posledkom mnogega sedenja in zapornega duševnega dela je upravnih neobhodno potrebno določiti zdravilo pristni „Moll-ev Seidlitz-pratek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 1 gld. Po poštnem povzetju raspislija to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ev prepat, s katerimovan s varnostno znamko in podpisom. Manj kot 2 skatljici se ne pošljeta. 8 (5-9)

Izborno deluje

Tanno-Chinin tinktura za lase

okrepuje in ohranja lasišče in preprečuje izpadanje las.

Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga (386-17)

lekarna M. Leustek, Ljubljana

Realjeva cesta št. 1, sraven mesarskega mostu.

Telefon šte. 68.

Umetno gnojenje. Tudi najizdatnejše gnojenje ne zadošča, da bi se vrnilo zemlji vse one snovi, katere ji odvzema na nji rastoče sočivje, žito itd. Da je žetev dobra, treba je poleg navadnega gnojenja tudi umetnega, ki dovaja zemlji fosforjevo kislino, dušika in kalija, brez katerih ostane n. pr. žito majhno in zanikerno. Tako izborno umetno gnojivo je **Tomaševa moka (šlindra)**, ki se raztrosi po njivi ter z brano pokrije s prstjo. Tvrda pošilja do 5 kg take šlindre tudi za poskušnjo, kar se lahko naroči z dopisnico v češki tvornici v Pragi, Sv. Václava trg št. 55. Tvornica pošlje vzorec brezplačno in franko ter prilaga tudi obširen navod.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 25. junija: Jožef Preskar, krojačev sin, 3 mesece, Sv. Petra št. 6., črevesni katar. — Angela Prezel, mokrjeva hči, 1 mesec, Stari trg št. 34, želodčni in črevesni katar.

Dne 26. junija: Alojzij Schaffenrath, umirovljeni c. kr. rudniški kancelist, 60 let, Florijanske ulice št. 32, ostarelost. — Ivan Kozjek, posestnik in starinar, 83 let, Sv. Petra ceste št. 46, prisad.

V deželni bolnici:

Dne 24. junija: Jernej Otrin, gostač, 73 let, vnetje mehurja.

Dne 25. junija: Ivana Nič, mizarjeva vdova, 58 let, srčna hiba.

V otroški bolnici:

Dne 25. junija: Františka Selan, dninarjeva hči, 4 1/2 mesece, prisad. — Valentin Galle, delavčev sin, 2 1/2 leta, jetika.

Dne 26. junija: Albert Borštnar, delavčev sin, 1 leto, vnetje sapnika.

Darila za „Národní Dom“.

LXXXVI. izkaz „Krajske družbe“.

Prenesek 34352 gld. 02 kr.

Doneski za mesec april; plačali

so č. p. n. dame in gospodje:

Fr. Goričnik in dr. Ivan Tavčar, à 5 gld., skupaj 10 „ — „

Dr. A. Ferjančič, I. Gogola, Fr. Kollmann, I. Murnik, M. Pleteršnik in U. pl. Trnkoczy, à 3 gld., skupaj 18 „ — „

Dr. vitez K. Bleiweis, I. Gorup, Fr. Mally, dr. Fr. Munda in V. Rohrmann, à 2 gld., skupaj 10 „ — „

A. Bayr, J. S. Benedikt, O. Detela, P. Drahsler, J. Duffé, A. Gogola, I. Gričar, M. Klein, dr. J. Kušar, E. Lah, J. Lozar, J. Martinak, I. Mejač, R. Milic, G. Pirc, K. Pirc, L. Pirc, K. Pleiweis, K. Pleško, T. Povše, J. Rodé, A. Skaberné, A. Stor, dr. Fr. Tekavčič, J. Velkovich, K. Weber, A. Zajec, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Žagar, à 1 gld., skupaj 30 „ — „

Fr. Ban, A. Bartel, I. Bonač, J. Jenko, J. Maček, Al. Poljanec, Fr. Staré, I. Šubic, A. Tavčar in A. Trstenjak, à 50 kr., skupaj 5 „ — „

Doneski za mesec maj; plačali

so č. p. n. dame in gospodje:

Fr. Goričnik in dr. Ivan Tavčar, à 5 gld., skupaj 10 „ — „

Dr. A. Ferjančič, I. Gogola, Fr. Kollmann, I. Murnik, M. Pleteršnik in U. pl. Trnkoczy, à 3 gld., skupaj 18 „ — „

Dr. vitez K. Bleiweis, I. Gorup, Fr. Mally, dr. Fr. Munda in V. Rohrmann, à 2 gld., skupaj 10 „ — „

A. Bayr, J. S. Benedikt, O. Detela, P. Drahsler, J. Duffé, A. Gogola, I. Gričar, M. Klein, dr. J. Kušar, E. Lah, J. Lozar, J. Martinak, I. Mejač, R. Milic, G. Pirc, K. Pirc, L. Pirc, K. Pleiweis, K. Pleško, T. Povše, J. Rodé, A. Skaberné, A. Stor, dr. Fr. Tekavčič, J. Velkovich, K. Weber, A. Zajec, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Žagar, à 1 gld., skupaj 30 „ — „

Fr. Ban, A. Bartel, I. Bonač, J. Jenko, J. Maček, Al. Poljanec, Fr. Staré, I. Šubic, A. Tavčar in A. Trstenjak, à 50 kr., skupaj 5 „ — „

Doneski za mesec junij; plačali

so č. p. n. dame in gospodje:

Fr. Goričnik in dr. Ivan Tavčar, à 5 gld., skupaj 10 „ — „

Dr. A. Ferjančič, I. Gogola, Fr. Kollmann, I. Murnik, M. Pleteršnik in U. pl. Trnkoczy, à 3 gld., skupaj 18 „ — „

Dr. vitez K. Bleiweis, I. Gorup, Fr. Mally, dr. Fr. Munda in V. Rohrmann, à 2 gld., skupaj 10 „ — „

A. Bayr, J. S. Benedikt, O. Detela, P. Drahsler, J. Duffé, A. Gogola, I. Gričar, M. Klein, dr. J. Kušar, E. Lah, J. Lozar, J. Martinak, I. Mejač, R. Milic, G. Pirc, K. Pirc, L. Pirc, K. Pleiweis, K. Pleško, T. Povše, J. Rodé, A. Skaberné, A. Stor, dr. Fr. Tekavčič, J. Velkovich, K. Weber, A. Zajec, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Žagar, à 1 gld., skupaj 30 „ — „

Fr. Ban, A. Bartel, I. Bonač, J. Jenko, J. Maček, Al. Poljanec, Fr. Staré, I. Šubic, A. Tavčar in A. Trstenjak, à 50 kr., skupaj 5 „ — „

Skupaj 34571 gld. 02 kr.

Opomba: Vsem č. p. n. darovalcem in darovalcem, ki v zdanjem, za društvo toli težavnem položaju vendarle vstrajajo, bodi izrečena najtoplejša zahvala.

V Ljubljani, dne 26. junija 1898.

Odpor „Krajske družbe“.

Razglas družbe
„New-York“
za zavarovanje življenja.
 Ustanovljena 1. 1845. — V Avstriji od 1. 1876.
 Najstarejša mejnarodna družba na svetu za zavarovanje življenja.
 Sklicevanje se na razglas, ki ga je prijavila naša družba dne 23. julija 1897, 1., si usojamo s tem javljati na splošno znanje, da je vis. o. kr. ministerstvo za notranje zadeve potrdilo naše za bodoče tukajšnje poslovanje namenjene „Splošne zavarovalne pogoje“ in „neto premijske tarife“, na znanje vzel predložene prospekte, ponudbene in policijske formulare ter da je naša družba predpisano pri jamščino v postavno normiranih vrednostih položila pri o. kr. ministerstvu plačilnem uradu na Dunaji.
 Ker je torej naša družba popolnoma zadostila vsem odredbam vis. ministerialne odredbe z dne 5. marca 1896, drž. zak. št. 31., smo zopet začeli prevzemati nove ponudbe in kronovinah in deželah, zastopanih v državnem zboru.
 Dunaj, 28. junija 1898. (995—1)
 Za družbo za zavarovanje življenja
„New-York“
 predsednik:
John A. McCall
 generalni ravatelj za Evropo: generalni ravatelj za Avstrijo:
Wm. E. Ingersoll I. C. Löwenberg.

Meteorologično poročilo.
 Višina nad morjem 306,2 m.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v mm v 24 urah
27.	9. zvečer	731,3	17,6	sl. sever	jasno	
28.	7. zjutraj	733,1	16,6	sr. jvzh.	jasno	19,8
	2. popol.	733,5	25,3	sr. zahod	del. obl.	

Srednja večerajšnja temperatura 18,6°, za 0,3° pod normalom. Včeraj do in popoldne nevihta in ploha.

Dunajska borza
 dne 28. junija 1898.

Skupni državni dolg v notah	101	gld. 60	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	50	
Avstrijska zlata renta	121	35	
Avstrijska krona renta 4%	100	75	
Ogerska zlata renta 4%	121	20	
Ogerska krona renta 4%	98	85	
Avstro-ogerske bančne delnice	907	—	
Kreditne delnice	359	—	
London vista	119	95	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	80	
20 mark	11	73	
20 frankov	9	52 1/2	
Italijanski bankovci	44	35	
C. kr. cekini	5	63	

Za 350 gld. proda se dobro ohranjen

Landauer.

Natančneje se poizve na Rimski cesti št. 11 v Ljubljani. (953—3)

Proda se

v Zagoriceh pri Bledu majhna hiša z lepim sadnim vrtom, kateri meri 600 □ sežnov, pripraven, da se postavi vila, ki bi imela jako lep razgled na jezero.

Več poizve se pri lastnici posestva Mariji Juro v Zagoriceh, ali pri A. Kališu v Ljubljani. (988—2)

Išče se blagajničarica

za specerijsko trgovino v Ljubljani.

Ponudbe pod „blagajničarica“ upravnistvu „Slov. Naroda“. (989—3)

Prodajalka

vzprejme se tako v trgovino z mešanim blagom v dobri hiši, z lepim ravnanjem. Zahteva se zmožnost slovenskega in nemškega jezika, dobro spridevalo in izurjenost posebno v prodaji manufakturnega blaga. — Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (974—3)

Rezalni stroj na kolo in drugo knjigovezniško orodje

se radi odpotovanja jako ceno proda.
 Kupci naj se oglasijo v Ribniči h. št. 59. (966-3)

Izdelovatelj-dobavitelj za oglje

iz bukovega in mehkega lesa, smerek i. t. d. se išče za dobavo po vagonih.

Ponudbe naj se pošiljajo restavrantu Fantini, Gradišče št. 2 v Ljubljani. (1006—1)

50 zvezkov Ljubljanskega Zvona

od 1891. do 1897. l., vrstoma ali posamezno, nadalje

vseh 6 letnikov Dunajskega Zvona

po primerni ceni na prodaj.

Iz prijaznosti posreduje proti plačanemu odgovoru Ivan Bonač, trgovina s papirjem in knjigoveznica v Ljubljani. (1008—1)

Pozor!

Novi, fini, dobri svinčniki

„Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Z načelom, da kar se zalaga pod imenom dične naše družbe — mora biti na boljše kakovosti, da se obdrži in ostane v trajni rabi, založil sem s privojenjem slavnega vodstva nove, fine svinčnike v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“, izdelane od prve svetovne firme te stroke: **L. C. Hardtmuth na Dunaju.**

Da se udomatiijo ti novi, edino dobri svinčniki v vsaki narodni hiši, po pisarnah in šolah in da se moje dobro blago ne zamenja s kakimi slabimi izdelki, izdanimi na ime družbe, zato

zahtevajte, kupujte in v lastno korist rabite

le svinčnike, ki imajo poleg družbenega imena utisnjeno tudi tovarniško znamko

L. C. Hardtmuth.

Moje blago je prima-blago. Le k prima-blagu priušne firma L. C. Hardtmuth svojo znamko.

Cena svinčnikom je po 1, 2, 3, 4 in 7 kr. kos; v dvanajstoricah ceneje, prekuovalcem rabat. Zalaga in prodaja

Ivan Bonač

trgovina s papirjem in šolskimi potrebščinami v Ljubljani. Založnik priznane najlepših slovenskih razglednih dopisnic v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“ s podobo aje prvomestnika veleč gosp. Tome Zupana.

Cena za kos 5 kr., 100 kosov 4 gld. franko.

Prevzemam naročila za izdelovanje razglednih dopisnic v eni ali več barvah. Prosim, da se mi iz vseh krajev slovenske zemlje, kjer še nimam zvez, pošlje po 10 razglednih dopisnic proti takojšnji odškodnini. (949—4)

Krepak učenec

kateri je dovršil 2—3 realke ali gimnazije, vzprejme se v trgovino s papirjem, knjigami in galanterijskim blagom.

Kje? pove iz prijaznosti Josip Sekula, Frančiškanske ulice št. 6. (1004—1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.

Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Pizenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lenc - Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Carib, Geneve Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 15 min. zvečer osebni vlak v Lesce-Bled. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5. uri 39 m. popoldne v Lesce-Bled. — Proga v Novo mesto iz Kočevja. Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 55 min. zjutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve Curiba, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 9. uri 55 m. vlak iz Lesce-Bleda. — Proga iz Novega mesta in iz Kočevja. Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 4. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. (17—144)

Niklasa Rudholzerja naslednik

ur in optični zavod
 Mestni trg št. 8
 v Ljubljani.

Niklaste cilind-reмонтair-ure od	4	gld.	—	kr. naprej.
Srebrne cilind-reмонтair-ure od	6	—	—	—
Srebrne damske cilind-reмонтair-ure s srebrnim pokrovom od	7	—	—	—
Srebrne remontair-ure na sidro od	10	—	—	—
Srebrne remontair-ure s 3. srebrnim pokrovom od	10	50	—	—
Zlate damske remontair-ure od	14	50	—	—
Zlate remontair-ure za gospode od	28	—	—	—
Zlate remontair-ure za gospode z dvojnimi pokrovom od	38	—	—	—
Urena nihalov v skrinjici svetli in temni	9	—	—	—
Ure na nihalov v skrinjici svetli in temni z bitjem ur od	13	—	—	—
Ure na nihalov z bitjem četrtink od	27	—	—	—
Budilke od	2	—	—	—
„Schwarzwalder“ z bitjem pol ur od	3	—	—	—

☞ Za dobro blago in za dela se jamči. ☞
 Popravila se hitro, dobro in po ceni izvršujejo v lastni prodajalnici.

Za morebitne potrebščine se najbolje priporoča z velespoštovanjem (808—10)

Franz Karol Rudholzer.

Dobavitelj kontrolnih ur za o. kr. avstro-ogersko vlado, za Bosno in Hercegovino.

Jedino pravo originalno
plznsko pivo
 iz meščanske pivovarne v Plznu
 ustanovljene 1. 1842.
 Jedino to je bilo odlikovano na vseh razstavah, kjer je bilo izloženo, z najvišjimi počastnimi znaki.
 Zastopnik: (951—5)
J. Gorup v Ljubljani.
 Telefon št. 90.

Mala oznanila

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priloga
J. Soklič.

Pod Trnovo št. 2.

JOSIP REICH

likanje sukna, barvarija
in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spada-
(39) joča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (40)

lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zaznamujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Suknene ostanke

priloga po ceni

Hugo Ihl

v Špitalskih ulicah št. 4.

Prej **Alojzij Erjavec** Prej
J. Zor J. Zor

(42) čevljarstvo mojster

v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3

priporoča se prečast. duhovščini in slav.
občinstvu za obilno naročanje razno-
vrstnih obuval, katera izvršuje cenó,
pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja
od najfinejše do najprostejše oblike.
Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom
naj se blagovoljno pridene vzorec.

Pekarija in slaščičarna (43)

Glavna trgovina: **Jakob Zalaznik** Podružnica:

Stari trg št. 21 Vegove ulice št. 12

Tu se dobiva **škrat** na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pe-
karsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-
Zwieback) V svojih slaščičarnicah postrežam točno z najfinejšim nastladnim
pecivom, sladoledom in slani pristalimi likerji terz Vermuth-vinom.
Posebno opozarjam na fine indijske krofe in zavitke s smetano napolnene.

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. državne in
c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov,
stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak
in pokost. (44)

Zaloga originalnega karbolineja.
Masčoba za konjska kopita in usnje.

Moderaci

izvrstne fačone,
najboljši izdelek

(45) najceneje pri

ALOJZIJU PERSCHE

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in
poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnice uradnikov

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremočljivih
havelokov po najnovejši fačoni in najpovolnejših cenah. Angleško, francosko in
tuzemsko robo ima na skladišču — Gg. uradnikom se priporoča za izdelavanje
vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor
sablje, meče, klobuke itd., gg. c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelavanje

talarjev in baret. (46)

**Največja izber najnovejšega
svilnatega blaga**

črno in barvasto,
za cele obleke in bluze, priporoča
po najnižjih cenah (47)

Alojzij Persche

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Av gust Repič

sodar

Ljubljana, Kolesijske ulice št. 16,
(48) v Trnovem

se priporoča slav. občinstvu in naznanja,
da izdeluje in popravlja vsakovrstne
sode iz hrastovega in mehkega
lesa po najnižjih cenah. — Kupuje
in prodaja staro vinsko posodo.

Fran Kaiser

puškar
prodajalec biciklov
iz prvih tovarn.

(49) Ljubljana
Šelenburgove ulice 6.

Najboljše urejena delav-
nica za popraviljanje biciklov
in šivalnih strojev.

Največja tovarniška zaloga

klobukov
po najnižji ceni

pri (50)

J. S. BENEDIKT-u

Ljubljana, Stari trg.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

Ljubljana (51)
Turjaški trg št. 7.

HENRIK KENDA

Geneni lepi klobuki za
dame.

Vedno zadnje novosti.
Popravila
se urno in prav po ceni.
Medni žurnali franco in tastonj.

(60) **LJUBLJANA.** 25

Ivan Jax (52)

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga
šivalnih strojev
in velocipedov.

Najnižje cene.

Biciklisti!!!

Jopce, nogovice
pasove, kravate
najceneje priporoča

Alojzij Persché

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urur v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo
največjo zalogo
vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih,
iz tule, jekla in
nikla, kakortudi

stenskih ur,
budilk in
salonskih ur

vse le dobre
do najfinejše
kvalitete po
nizkih cenah

Novosti v žepnih, kakor tudi v sten-
skih urah vedno v zalogi. 56

Poprave se izvršujejo najtočneje.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 6 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke,
jopice in plašče za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih
cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (57)

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg št. 1.

Prva in najstarejša zaloga
šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji.
Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-
reznice in mlatilnice, katere se dobivajo
vzlic njih izbornosti cenó. (58)

Ceniki tastonj in poštnine prosto.

Nagrobne vence

v največji izberi in po
najnižjih cenah

trakovek vencem

z ali brez napisov v
vseh barvah

(59) priporoča

Karl Recknagel

na Mestnem trgu.

V kavarni „Merkur“

od 1. julija t. l.

črna kava	10 kr.
bela kava	10 „
čaj	10 „
malinovec	10 „
limonada	10 „

K obilnemu obisku vabi

Mihael Marcolini
kavarnar.

(1003—1)

Štajerska deželna Tempeljski vrelec in Styria-vrelec.

Vedno sveža, najpopolnejša napojitev v novozgrajenem napojilnem rovu z direktnim pritokom od vreleca. Dobi se: Pri slatinski upravi v Rogatcu-Slatina, v vseh trgovinah z mineralnimi vodami, v renomiranih specerijskih in drogerijskih prodajalnah (888—7) in lekarnah, kakor tudi v deželni hiši v Gradcu.

Vsaka deseta srečka dobi.

Loterija jubilejske umetniške razstave.

300.000 sresk. Dunaj 1898. 30.000 dobitkov.

Zrebanje bo na Dunaju gotovo dne 12. julija 1898.

Glavni dobitki kron

20000, 10000, 8000, 6000

i. t. d. vr.

Srečke po 50 kr., 10 srečk po 5 gld., poština in zazuamek dobitkov 10 kr. (861—13)

priloga in razpošilja tudi proti povzetju zneska

loterijska pisarna zadruga tvariajočih umetnikov dunajskih

Dunaj, Künstlerhaus, I., Lothringerstr. 9.

Kuponi in pisemske znamke se vzprejemajo v plačilo.

Na 10 srečk z zaporednimi številkami pripade dobitok.

Koncesioniran po vis. c. kr. ministerstvu z odredbo z dne 7. maja 1894, št. 5373.

Brzoparniške vožnje v Newyork:

Iz Bremena ob torkih in sobotah.

Iz Southamptonu ozir. Cherbourga ob sredah in nedeljah.
Iz Geneve oziroma Neapolja

via
Gibraltar
2-3krat mesečno.

Bremen-Istočna Azija.
V Kino.

Bremen-Avstralija.
V Adelaide,
Melbourne,
(325—26) Sydney.

Bremen-Sev. Amerika.
V Newyork.

Bremen-Juž. Amerika.
V Montevideo.

V Buenos Aires.
Prekomorska vožnja
v Newyork
6—7 dnij.

Najboljša in najcenejša
potovalna prilika.

Generalno ravnanje v Ljubljani:
Edvard Tavcar.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Vsled odborovega sklepa pri slavnostni seji, na predlog gospoda odbornika „Glasbene Matice“ Ivana Vencajza, razpisuje „Glasbena Matica“

dve jubilejski nagradi

prvo s 600 kron,

drugo s 300 kron

za najboljši dve izvirni, za proizvajanje sposobni **epiški skladbi** (oratorij, balada, romanca, legenda, epiški ciklus) za veliki orhester, soli in zbor.

Snov bodi vzeta iz domače zgodovine ali legende, iz domačega bajeslovja ali domačega življenja ali se naslanja na kak slovenski izvirni (narodni) epiški poem.

Po obsegu naj skladba izpolni pol koncertnega večera.

K ti konkurenci se vabijo vsi domači glasbeniki.

Skladbe je poslati do

(991—2)

1. januarija leta 1900

„Glasbeni Matici“ v Ljubljani, (na zavitku označene kot konkurenčne skladbe in opremljene s kakim geslom ali drugim znakom. Isto geslo bodi napisano na zapečatenem zavitku, v katerem je ime skladateljevo.

Za oceno skladb in razsodbo o njih sposobnosti za proizvajanje se bo sestavila posebna strokovna jury.

Skladbe ostanejo z vsemi pravicami last skladatelj. „Glasbena Matica“ ima samo pravico do prepisa in proizvajanja za-se in za „Zvezo slovenskih pevskih društev“ kjer in kadar si bodi.

Odbor „Glasbene Matice“ v Ljubljani.

Fran Ravnikar sv. r.,
t. č. predsednik.

Kuverte s firmo

priloga po nizki ceni

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Naznanilo.

Na c. kr. veliki gimnaziji v Ljubljani se vrše v poletnem obroku vzprejemni izpiti za vstop v 1. razred šolskega leta 1898/99 dne 16. julija počenši ob 8. uri zjutraj.

Učenci, ki žele delati ta izpit, naj se spremljani od svojih starišev ali njih odgovornih zastopnikov oglase dne 10. julija mej 8. in 12 uro pri gimnazijskem ravnateljstvu ter s seboj prinesejo krstni list in obiskovalno spričevalo, ako so doslej obiskovali ljudsko šolo. Plačati morajo tudi 3 gld. 30 kr. pristojbine, ki se jim vrne, ako vzprejemnega izpita ne izvrše s dobrim uspehom.

Vnanji učenci se k vzprejemnim izpitom tudi lahko oglase **pisмено**, ako pravočasno po pošti pošljejo gori navedeni listini in pristojbino.

Po naredbi veleslavnega deželnega šolskega sveta z dne 28. avg. 1894 št. 2354, smejo se odslej učenci ki po svojem rojstvu in po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Črnomlju, Kranju, Novem mestu, in Radovljici in ozemlju okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Zatičini, v ljubljanski gimnaziji vzprejemati le izjemoma, v posameznih, posebnega ozira vrednih slučajih, in to le po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta. Zaradi tega se opozarjajo stariši onih učencev, ki potrebujejo takega dovoljenja, da si je pravočasno po posebni prošnji preskrbe pri veleslavnem c. kr. deželnem šolskem svetu.

V Ljubljani, dne 28. junija 1898.

(1003—1)

Ravnateljstvo c. kr. velike gimnazije.

Hôtel Lloyd.

V sredo, dne 29. t. m.

Zajuterški koncert.

Izvajal (1007)

godba c. in kr. pešpolka št. 27.

Začetek ob 9. uri.

Vstopnina prosta.

Partijo do 200 hektolitrov izvrstnega, belega in črnega

dalmatinskega vina

odda graščina v južni Dalmaciji.

Pojasnila in uzorce daje

Ernest Pegan

(996—2)

trgovec v komisijonalnem poslovanju
v Trstu, ulica S. Francesco št. 6.

Za spomlad in stavbeno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popravljanju in zidanju hiš.

Orala, brane, lopate, motike, krampe, vile, vsakovrstne žage, pile, lonci (železoliti in ploščevinasti), nagrobni križi, različna mizararska, tesarska, ključavničarska, kovaška in usnjarska orodja. Štedilniki, peči, kovano in valjano železo, vsakovrstno kuhinjsko orodje, kovanja za okna, vrata in cele hiše. Železniške šine za oboke,

Zaradi opustitve trgovine
oblastveno dovoljena (603—30)

popolna razprodaja
vsakovrstne železnine
◀ po tovarniških cenah ▶

Najlepša prilika gosp. trgovcem vsakovrstno železnino najceneje si naročiti.

Andr. Druškovič

železarija, Mestni trg št. 9/10.

cement, štorje za stropne, dratence in drač, vsakovrstne tehtnice, vsakovrstna ploščevina: mesingasta, pakfonasta, bakrena, cinkasta, bela in črna in pocinkana. Trombe za vodo in gnojnice; svetilke za vozove; različna kovanja za kočije. Ključavnice, mesingaste ključke, pante in zapahe, pletene omare in pipe za pivo itd. itd. itd.

J. C. Mayer-ja baraka na Kongresnem trgu v Ljubljani z vsemi v njej postavljenimi policami in pečmi je na prodaj.

Ogleda se jo lahko vsak dan od 2. do 4. ure popoldne, izvzemši nedelje in praznike.

Pismene in zapečatenе ponudbe se vzprejemajo istotam do **dné 15. julija t. l.**

V Ljubljani, dné 25. maja 1898.

(973—1)

Otvoritveno naznanilo. „Narodna kavarna“ na Dvorskem trgu, v Pongratz-evi hiši.

Visokočastitemu p. n. občinstvu naznanjam, da sem **otvoril** gori omenjeno, popolnoma novo opravljeno ter z vsemi udobnostmi opremljeno kavarno

dné 25. junija 1898, ob 12. uri popoldne

Dekoracije in pohištvo v tej kavarni izvedena so v jugoslovanskih motivih po načrtih arhitekta g. J. Jagra in mizarja g. J. Primožiča. tapetarska dela izvršila je tverdka J. N. Naglas, slikarska g. Kramaršič in g. Terdan, pleskarska g. Bricelj, stopnjice izvršil je g. Žabkar in stole tverdka g. J. Verbič v Bistri.

Prostori so zračni in visoki ter obstojé: iz biljardne sobe z dvema biljardoma, bralne dvorane in iz dveh igralnih sob.

Na razpolago so vsi tu- in inozemski najbolj čitani časopisi.

V nadeji, da sem uredil kavarno, ugajajočo vsem zahtevam slavnega p. n. občinstva, potrudil se bodem, ustreči željam vseh svojih častitih p. n. gostov.

Postregel bodem z **izvrstno belo in črno kavo**, čaji, likerji in z **raznimi pijačami**, kakor tudi z **Auerjevim in plznskimi pivom**; v poletju z vedno svežim **sladoledom**, limonado, malinovim sifonom i. t. d. ter z **izborna kavo za zajutrak**, osobito v Ljubljano dohajajočim gostom v priporočilo.

Opirajoč se na **zaupanje**, katero mi slavno občinstvo že mnogo let izkazuje, se zahvaljujem za to zaupanje in se nadejam, da mi isto nakloni še v večji meri v moji novi kavarni

Z najodličnejšim spoštovanjem

Fran Krapeš
kavarnar.

(982—2)